

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/285,**17. veebruar 2015,**

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga moodustatud EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu päritolureegleid käsitleva protokolliga nr 4 asendamisega uue protokolliga, mis on ühtlustatud Euroopa – Vahemere piirkonna soodus-päritolureeglite piirkondliku konventsiooniga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna lepingu ⁽²⁾ (edaspidi „EMP leping“) protokoll nr 4 käsitleb päritolureegleid.
- (2) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikus konventsioonis ⁽³⁾ (edaspidi „konventsioon“) on kehtestatud sätted nende kaupade päritolu kohta, millega kaubeldakse konventsiooniosaliste vahel sõlmitud asjaomaste lepingute alusel.
- (3) EL, Norra ja Liechtenstein kirjutasid konventsioonile alla 15. juunil 2011 ja Island kirjutas konventsioonile alla 30. juunil 2011.
- (4) EL, Norra, Island ja Liechtenstein andsid oma heakskiitmisikirjad konventsiooni hoiulevõtjale üle vastavalt 26. märtsil 2012, 9. novembril 2011, 12. märtsil 2012 ja 28. novembril 2011. Konventsiooni artikli 10 lõike 3 kohaselt jõustus konventsioon seega ELi ja Islandi suhtes 1. mail 2012 ning Norra ja Liechtensteini suhtes 1. jaanuaril 2012.
- (5) Konventsiooni artikli 6 kohaselt võtavad kõik konventsiooniosalised vajalikke meetmeid, et tagada konventsiooni tulemuslik kohaldamine. Seega tuleks EMP lepingu päritolureegleid käsitlev protokoll nr 4 asendada uue protokolliga, mis on konventsiooniga ühtlustatud ja osutab sellele võimalikult sageli.
- (6) Seetõttu peaks Euroopa Liidu võetav seisukoht EMP ühiskomitees tuginema käesolevale otsusele lisatud otsuse eelnõule,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga moodustatud EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu päritolureegleid käsitleva protokolliga nr 4 asendamisega uue protokolliga, mis on ühtlustatud Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga, põhineb käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõul.

Liidu esindajad EMP ühiskomitees võivad EMP ühiskomitee otsuse eelnõus teha tehnilisi muudatusi ilma nõukogu täiendava otsuseta.

⁽¹⁾ EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6.

⁽²⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 54, 26.2.2013, lk 4.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 17. veebruar 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
J. REIRS

EELNÕU

EMP ÜHISKOMITEE OTSUS nr .../2015,

...

millega asendatakse Euroopa Majanduspiirkonna lepingu päritolureegleid käsitlev protokoll nr 4 uue protokolliga, mis on ühtlustatud Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga

EMP ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping“), eriti selle artiklit 98,

ning arvestades järgmist:

- (1) EMP lepingu artiklis 9 on osutatud protokollile nr 4, milles on sätestatud päritolureeglid ning ette nähtud liidu, Šveitsi (sh Liechtenstein), Islandi, Norra, Türgi, Fääri saarte ja Barcelona protsessis osalevate riikide ⁽¹⁾ vaheline päritolu kumulatsioon.
- (2) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikus konventsioonis ⁽²⁾ (edaspidi „konventsioon“) on kehtestatud sätted nende kaupade päritolu kohta, millega kaubeldakse lepinguosaliste vahel sõlmitud asjaomaste lepingute alusel.
- (3) EL, Norra ja Liechtenstein kirjutasid konventsioonile alla 15. juunil 2011 ja Island kirjutas konventsioonile alla 30. juunil 2011.
- (4) EL, Norra, Island ja Liechtenstein andsid oma heakskiitmiskirjad konventsiooni hoiulevõtjale üle vastavalt 26. märtsil 2012, 9. novembril 2011, 12. märtsil 2012 ja 28. novembril 2011. Konventsiooni artikli 10 lõike 3 kohaselt jõustus konventsioon seega ELi ja Islandi suhtes 1. mail 2012 ning Norra ja Liechtensteini suhtes 1. jaanuaril 2012.
- (5) Konventsiooniga kaasatakse Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite kumulatsioonipiirkonda stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevad riigid.
- (6) Kuna üleminek konventsioonile ei toimu kõigi Euroopa – Vahemere piirkonna kumulatsioonialal paiknevate lepinguosaliste jaoks üheaegselt, ei tohiks üleminekuga kaasneda olukorda, mis on ebasoodsam protokoll nr 4 varasema versiooni kohaselt kehtinud olukorrast.
- (7) Konventsiooni artikli 6 kohaselt võtavad kõik lepinguosalisel vajalikke meetmeid, et tagada konventsiooni tulemuslik kohaldamine. Seega tuleks lepingu päritolureegleid käsitlev protokoll nr 4 asendada uue protokolliga, mis on konventsiooniga ühtlustatud.
- (8) EMP ühiskomitee otsusega nr XX/2015, millega muudetakse EMP lepingu päritolureegleid käsitlevat protokoll nr 4 ⁽³⁾ (*) nähakse ette üleminekusätted Horvaatiale seoses protokoll nr 4 sätestatud päritolureeglite kohaldamisega. Need reeglid peaksid kehtima kuni 1. jaanuarini 2017,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. EMP lepingu protokoll nr 4 asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 kohaldatakse protokoll nr 4 artiklit 41, mida on muudetud EMP ühiskomitee otsusega nr XX/2015, (**) kuni 1. jaanuarini 2017.

⁽¹⁾ Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Palestiina, Süüria ja Tuneesia.

⁽²⁾ ELTL 54, 26.2.2013, lk 4.

⁽³⁾ EMP ühiskomitee ... otsus nr .../2015, millega muudetakse EMP lepingu päritolureegleid käsitlevat protokoll nr 4 (ELT ...).

(*) ELT: palun lisada teksti dokumendi st 16970/14 lisas sisalduva EMP ühiskomitee otsuse number ja täita eelnev joonealune märkus.

(**) ELT: palun lisada teksti dokumendi st 16970/14 lisas sisalduva EMP ühiskomitee otsuse number.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist, tingimusel et kõik EMP lepingu artikli 103 lõike 1 kohased teated on edastatud EMP ühiskomiteele ⁽¹⁾.

Seda kohaldatakse alates

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP osas ja EMP kaasandes.

Brüssel,

*EMP ühiskomitee nimel
eesistuja*

*EMP ühiskomitee
sekretärid*

⁽¹⁾ [Põhiseadusest tulenevaid nõudeid ei ole nimetatud.] [Põhiseadusest tulenevad nõuded on nimetatud.]

EMP ühiskomitee otsuse nr

LISA

**„PROTOKOLL nr 4
päritolureeglite kohta****SISUKORD**

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 Mõisted

II JAOTIS

MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED” MÄÄRATLUS

Artikkel 2 Üldnõuded

Artikkel 3 Diagonaalne kumulatsioon

Artikkel 4 Täielikult saadud tooted

Artikkel 5 Piisava töö või töötuse läbinud tooted

Artikkel 6 Ebapiisav töö või töötus

Artikkel 7 Kvalifikatsiooniühik

Artikkel 8 Tarvikud, varuosad ja tööriistad

Artikkel 9 Komplektid

Artikkel 10 Neutraalsed tegurid

III JAOTIS

TERRITORIAALSED NÕUDED

Artikkel 11 Territoriaalsuse põhimõte

Artikkel 12 Otsevedu

Artikkel 13 Näitused

IV JAOTIS

TOLLIMAKSUDE TAGASTAMINE JA TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

Artikkel 14 Tollimaksude tagastamise ja tollimaksudest vabastamise keeld

V JAOTIS

PÄRITOLUTÕEND

Artikkel 15 Üldnõuded

Artikkel 16 Liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED väljaandmise kord

Artikkel 17 Tagasiulatavalt välja antud liikumissertifikaadid EUR.1 ja EUR-MED

Artikkel 18 Liikumissertifikaatide EUR.1 ja EUR-MED duplikaadi väljaandmine

Artikkel 19 Liikumissertifikaatide EUR.1 ja EUR-MED väljaandmine varem väljaantud või koostatud päritolutõendi alusel

Artikkel 20 Arvestuslik eraldamine

Artikkel 21 Päritoludeklaratsiooni ja EUR-MED päritoludeklaratsiooni koostamise tingimused

Artikkel 22 Heakskiidetud eksportija

Artikkel 23 Päritolutõendi kehtivus

- Artikkel 24 Päritolutõendi esitamine
- Artikkel 25 Importimine osasaadetistena
- Artikkel 26 Päritolutõendi esitamisest vabastamine
- Artikkel 27 Tarnija deklaratsioonid
- Artikkel 28 Tõendavad dokumendid
- Artikkel 29 Päritolutõendite, tarnija deklaratsioonide ja tõendavate dokumentide säilitamine
- Artikkel 30 Lahknevused ja vormistusvead
- Artikkel 31 Eurodes väljendatud summad

VI JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ KORD

- Artikkel 32 Halduskoostöö
- Artikkel 33 Päritolutõendite kontrollimine
- Artikkel 34 Tarnija deklaratsioonide kontrollimine
- Artikkel 35 Vaidluste lahendamine
- Artikkel 36 Karistused
- Artikkel 37 Vabatsoonid

VII JAOTIS

CEUTA JA MELILLA

- Artikkel 38 Protokollide kohaldamine
- Artikkel 39 Eritingimused

LISADE LOETELU

- I lisa Sissejuhatavad märkused II lisa loetelu kohta
- II lisa Loetelu päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest ja töötlemistoimingutest, mis annavad tootele päritolustaatus
- IIIa lisa Liikumissertifikaadi EUR.1 näidised ja liikumissertifikaadi EUR.1 taotlemine
- IIIb lisa Liikumissertifikaadi EUR-MED näidised ja liikumissertifikaadi EUR-MED taotlemine
- IVa lisa Päritoludeklaratsiooni tekst
- IVb lisa EUR-MED päritoludeklaratsiooni tekst
- V lisa Tarnija deklaratsiooni näidis
- VI lisa Pikaajalise tarnija deklaratsiooni näidis

ÜHISDEKLARATSIOONID

Ühisdeklaratsioon nende päritolutõendite heakskiitmise kohta, mis on väljastatud protokoll nr 4 artiklis 3 osutatud lepingute raames Euroopa Liidust, Islandilt või Norrast pärit toodetele

Ühisdeklaratsioon Andorra Vürstiriigi kohta

Ühisdeklaratsioon San Marino Vabariigi kohta

Ühisdeklaratsioon lepinguosalise taganemise kohta Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikust konventsioonist

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „valmistamine” – iga liiki töö või töötlus, kaasa arvatud komplekteerimine ja eritoimingud;
- b) „materjal” – koostisosa, tooraine, komponent, osa vms, mida on toote valmistamisel kasutatud;
- c) „toode” – valmistatav toode, isegi kui see on ette nähtud hiljem mõnes teises valmistamistoimingus kasutamiseks;
- d) „kaup” – nii materjalid kui ka tooted;
- e) „tolliväärtus” – 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise lepingu (WTO leping tolliväärtuse määramise kohta) kohaselt määratud tolliväärtus;
- f) „tehasehind” – hind, mida makstakse Euroopa Majanduspiirkonnas asuvas tehases toote eest tootjale, kelle ettevõttes toimub viimane töö või töötlus, tingimusel et hind sisaldab kõikide kasutatud materjalide väärtust ja sellest on maha arvatud kõik siseriiklikud maksud, mis makstakse tagasi või mida võib tagasi maksta saadud toote eksportimisel;
- g) „materjalide väärtus” – kasutatud päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal või kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse Euroopa Majanduspiirkonnas;
- h) „päritolustaatusega materjalide väärtus” – selliste materjalide väärtus punkti g kohaselt, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*;
- i) „lisandväärtus” – toodete tehasehind, millest on lahutatud kõikide selliste nimetatud tootes sisalduvate materjalide tolliväärtus, mis pärinevad käesoleva protokollis artiklis 3 osutatud teistest riikidest, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, või kui tolliväärtus ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse Euroopa Majanduspiirkonnas;
- j) „grupid” ja „rubriigid” – grupid ja rubriigid (neljakohalised koodid), mida kasutatakse nomenklatuuris, mis moodustab kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (käesolevas protokollis edaspidi „harmoneeritud süsteem” või „HS”);
- k) „klassifitseerimine” – toote või materjali klassifitseerimine teatavasse rubriiki;
- l) „kaubasaadetus” – tooted, mis saadetakse samaaegselt ühelt eksportijalt ühele kaubasaajale või mis saadetakse eksportijalt kaubasaajale üheainsa veodokumendi alusel või selle dokumendi puudumisel üheainsa kaubaarve alusel;
- m) „territooriumid” – hõlmab ka territoriaalvesi.

II JAOTIS

MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED” MÄÄRATLUS

Artikkel 2

Üldnõuded

1. Lepingu kohaldamisel loetakse järgmised tooted Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevateks toodeteks:
 - a) täielikult Euroopa Majanduspiirkonnas saadud tooted artikli 4 tähenduses;
 - b) Euroopa Majanduspiirkonnas saadud tooted, milles on kasutatud materjale, mis ei ole täielikult seal saadud, tingimusel et neid on Euroopa Majanduspiirkonnas piisavalt töödeldud artikli 5 tähenduses.

Sel eesmärgil loetakse lepinguosaliste territooriume, mille suhtes lepingut kohaldatakse, ühtseks territooriumiks.

2. Lõikest 1 olenemata jäetakse Liechtensteini Vürstiriigi territoorium protokoll nr 3 I ja II tabelis loetletud toodete päritolu määramisel Euroopa Majanduspiirkonnast välja ning need tooted loetakse Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevateks üksnes juhul, kui need on täielikult saadud või läbinud piisava töö või töötuse teiste lepinguosaliste territooriumil.

Artikkel 3

Diagonaalne kumulatsioon

1. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, loetakse tooted Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevaks, kui need on seal saadud ning neis on kasutatud Šveitsist (sh Liechtensteinist), ⁽¹⁾ Islandilt, Norrast, Fääri saartelt, Türgist, Euroopa Liidust või muust Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevast riigist ⁽²⁾ pärit materjale, tingimusel et EMPs tehtud töö või töötus on artiklis 6 nimetatud toimingutest ulatuslikum. Sellised materjalid ei pruugi olla läbinud piisavat tööd või töötust.

2. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, loetakse tooteid Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevaks, kui need on seal saadud ning neis on kasutatud materjale, mis pärinevad 27. ja 28. novembril 1995 toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna konverentsil vastu võetud Barcelona deklaratsioonil põhineva Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse osalisriigist, välja arvatud Türgist, ⁽³⁾ tingimusel et Euroopa Majanduspiirkonnas tehtud töö või töötus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum. Sellised materjalid ei pruugi olla läbinud piisavat tööd või töötust.

3. Kui Euroopa Majanduspiirkonnas toimunud töö või töötus ei ole artiklis 6 nimetatud toimingutest ulatuslikum, loetakse saadud toode Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevaks üksnes juhul, kui seal tekkinud lisandväärtus on suurem kui mõnest muust lõikes 1 või 2 osutatud riigist pärinevate tootes kasutatud materjalide väärtus. Vastasel korral loetakse saadud toode pärinevaks riigist, kust pärinevate Euroopa Majanduspiirkonnas valmistamiseks kasutatud päritolustaatusega materjalide väärtus on suurim.

4. Lõikes 1 või 2 osutatud riikidest pärinevad tooted, mis ei läbi Euroopa Majanduspiirkonnas tööd või töötust, säilitavad nendes riikidesse eksportimisel oma päritolu.

5. Käesolevas artiklis sätestatud kumulatsiooni võib kohaldada üksnes juhul, kui

a) päritolustaatuse saamisega seotud riikide ning sihtriigi vahel kohaldatakse üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikli kohaselt sooduskaubanduse kokkulepet;

b) materjalid ja tooted on omandanud päritolustaatuse tänu käesolevas protokollis sätestatud päritolureeglitega identsete päritolureeglite kohaldamisele

ning

c) teatud kumulatsiooni kohaldamiseks vajalike nõuete täitmise kohta on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* (C-seeria) ning teistes lepinguosalistes riikides vastavalt sealsetele menetlustele.

Käesolevas artiklis sätestatud kumulatsiooni kohaldatakse alates kuupäevast, mis on märgitud *Euroopa Liidu Teatajas* (C-seeria) avaldatud teates.

Euroopa Liit edastab Euroopa Komisjoni kaudu teistele lepinguosalistele üksikasjalikud andmed lepingute kohta, mida kohaldatakse teiste lõigetes 1 ja 2 osutatud riikidega, kaasa arvatud nende lepingute jõustumiskuupäeva ja vastavad päritolureglid.

⁽¹⁾ Liechtensteini Vürstiriigil on tolliliit Šveitsiga ning ta on Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriik.

⁽²⁾ Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik, Montenegro, Serbia ja Kosovo vastavalt ÜRO Julgeolekukonkultuuriresolutsioonile 1244/99.

⁽³⁾ Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Süüria, Tuneesia, Palestiina (*Kõnealust nimetust ei tõlgendata Palestiina riigi tunnustamisena ja see ei piira liikmesriikide individuaalseid seisukohti kõnealuses küsimuses).

Artikkel 4

Täielikult saadud tooted

1. Täielikult Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevateks toodeteks loetakse
 - a) nende pinnasest või merepõhjast kaevandatud mineraalsed maavarad;
 - b) seal koristatud taimekasvatussaadused;
 - c) seal sündinud ja kasvatatud elusloomad;
 - d) seal kasvatatud elusloomadelt saadud tooted;
 - e) sealt saadud jahi- ja kalasaak;
 - f) merekalapiüügisaadused ja muud väljaspool lepinguosaliste territoriaalvesi nende laevade poolt püütud saadused;
 - g) nende kalatöötlemislaevade pardal üksnes punktis f osutatud saadustest valmistatud tooted;
 - h) seal kogutud kasutatud esemed, millest saab üksnes tooret, sealhulgas kasutatud rehvid, mis sobivad üksnes protekteerimiseks või jäätmeteks;
 - i) sealse valmistamise jäätmed ja jäägid;
 - j) väljaspool nende territoriaalvett merepõhjast või selle aluspinnasest kaevandatud saadused, tingimusel et neil on selle merepõhja või selle aluspinnase kasutamise ainuõigus;
 - k) kaubad, mis on seal toodetud üksnes punktides a–j nimetatud saadustest või toodetest.
2. Lõike 1 punktides f ja g kasutatud mõisteid „nende laevad” ja „nende kalatöötlemislaevad” kohaldatakse üksnes selliste laevade ja kalatöötlemislaevade suhtes
 - a) mis on registreeritud või laevaregistrisse kantud mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis või EFTA riigis;
 - b) mis sõidavad Euroopa Liidu liikmesriigi või EFTA riigi lipu all;
 - c) millest vähemalt 50 % kuulub Euroopa Liidu liikmesriikide või EFTA riikide kodanikele või äriühingule, mille peakontor asub ühes neist riikidest ja mille juht või juhtkond, juhatus või nõukogu esimees ning enamik mõlema organi liikmeid on Euroopa Liidu liikmesriikide või EFTA riikide kodanikud ja — juhul, kui on tegemist täis- või osäühinguga — mille kapitalist vähemalt pool kuulub eespool nimetatud riikidele või nende avalik-õiguslikele isikutele või kodanikele;
 - d) mille kapten ja juhtkonna liikmed on Euroopa Liidu liikmesriikide või EFTA riikide kodanikud
ning
 - e) mille laevaperest vähemalt 75 % on Euroopa Liidu liikmesriikide või EFTA riikide kodanikud.

Artikkel 5

Piisava töö või töötamise läbinud tooted

1. Artikli 2 kohaldamisel loetakse tooteid, mis ei ole täielikult saadud, piisava töö või töötamise läbinuks, kui II lisa loetelus esitatud tingimused on täidetud.

Need tingimused näitavad, milliseid päritolustaatuseta materjalidega tehtavaid töid või töötlemistoiminguid nõutakse kõigi lepinguga hõlmatud toodete valmistamisel ning neid tingimusi kohaldatakse üksnes selliste materjalide suhtes. Järelikult kui toodet, mis on omandanud päritolustaatusel loetelus sätestatud tingimuste täitmise teel, kasutatakse mõne teise toote valmistamiseks, ei kohaldata esimese toote suhtes tingimusi, mida kohaldatakse sellest valmistatava toote suhtes, ega võeta arvesse päritolustaatuseta materjale, mida võidi selle valmistamiseks kasutada.

2. Lõikest 1 olenemata võib päritolustaatuseta materjale, mida II lisas esitatud loetelus ettenähtud tingimuste kohaselt toote valmistamiseks ei tohi kasutada, siiski kasutada, kui

- a) nende koguväärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast;
- b) käesoleva lõike alusel ei ületata ühtki protsendimäära, mis on loetelus seatud päritolustaatuseta materjalide suurimaks väärtuseks.

Käesolevat lõiget ei kohaldata harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete suhtes.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse, kui artikli 6 sätetest ei tulene teisiti.

Artikkel 6

Ebapiisav töö või töötlus

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, käsitatakse järgmisi toiminguid päritolustaatuseta omandamiseks ebapiisava töö või töötlusena, olenemata sellest, kas artikli 5 tingimused on täidetud või mitte

- a) toimingud, mis tagavad toodete seisundi säilimise nende transportimisel ja ladustamisel;
- b) pakkeüksuste osadeks jagamine ja koondamine;
- c) pesemine, puhastamine; tolmu,oksiidi, õli, värvi ja muude katete eemaldamine;
- d) tekstiili triikimine või pressimine;
- e) lihtsad värvimis- ja poleerimistööd;
- f) teravilja ja riisi kestade eemaldamine, osaline või täielik pleegitamine, poleerimine ja glaseerimine;
- g) suhkru toonimine või tükkpressimine;
- h) puuviljade, pähklite ja köögiviljade koorimine ja kividest puhastamine;
- i) teritamine, lihtlihvimine või lihtlõikamine;
- j) tuulamine, uhtmine, sortimine, klassifitseerimine, liigitamine, kokkusobitamine (kaasa arvatud kaupade komplekteerimine);
- k) lihtne klaas- või plastpudelitesse, plekkpurkidesse, kottidesse, karpidesse või kastidesse pakkimine, alustele jm kinnitamine ning kogu muu lihtne pakendamine;
- l) märkide, etikettide, logode ja muude eristusmärkide kinnitamine või trükkimine toodetele või nende pakenditele;
- m) ühte või mitut sorti toodete segamine;
- n) suhkru segamine mis tahes ainega;
- o) toote osade lihtne kokkupanemine terviktoote saamiseks või toodete osadeks lammutamine;
- p) kaks või rohkem punktides a–o loetletud toimingut üheskoos;
- q) loomade tapmine.

2. Et määrata kindlaks, kas tootega tehtud töö või töötlus on lõike 1 tähenduses ebapiisav, vaadeldakse kõiki Euroopa Majanduspiirkonnas selle tootega tehtud toiminguid koos.

*Artikkel 7***Kvalifikatsiooniühik**

1. Käesoleva protokollis säte kohaldamisel on kvalifikatsiooniühik see toode, mida loetakse harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri järgi klassifitseerimisel põhiüksuseks.

Sellest tulenevalt

- a) kui toode, mis koosneb esemete rühmast või kokkupandud esemetest, klassifitseeritakse harmoneeritud süsteemi järgi ühte rubriiki, moodustab tervik kvalifikatsiooniühiku;
- b) kui kaubasaadeti koosneb mitmest identsest tootest, mis klassifitseeritakse samasse harmoneeritud süsteemi rubriiki, kohaldatakse käesoleva protokollis säteid iga toote suhtes eraldi.

2. Kui harmoneeritud süsteemi 5. tõlgendamisreegli kohaselt loetakse klassifitseerimisel pakend toote juurde kuuluvaks, tuleb seda pidada toote juurde kuuluvaks ka päritolu määramisel.

*Artikkel 8***Tarvikud, varuosad ja tööriistad**

Seadme, masina, aparaadi või sõidukiga kaasas olevaid tarvikuid, varuosi ja tööriistu, mis sisalduvad tavavarustusena selle hinnas ning mille eest ei esitata eraldi arvet, käsitatakse kõnealuse seadme, masina, aparaadi või sõiduki lahutamatu osana.

*Artikkel 9***Komplektid**

Harmoneeritud süsteemi 3. tõlgendamisreeglis määratletud komplektil on päritolustaatus, kui kõigil komplekti kuuluvatel toodetel on päritolustaatus. Kui komplekt koosneb päritolustaatusega ja päritolustaatuseta toodetest, on komplekt tervikuna siiski päritolustaatusega, kui päritolustaatuseta toodete väärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.

*Artikkel 10***Neutraalsed tegurid**

Selleks et teha kindlaks, kas toode on päritolustaatusega või mitte, ei ole vaja kindlaks määrata järgmiste toote valmistamisel kasutatavate toodete päritolu:

- a) energia ja kütus;
- b) sisseseade ja varustus;
- c) masinad ja tööriistad;
- d) kaubad, mis ei kuulu ega ole ette nähtud kuuluma toote lõppkoosseisu.

III JAOTIS

TERRITORIAALSED NÕUDED*Artikkel 11***Territoriaalsuse põhimõte**

1. Kui artiklis 3 ja käesoleva artikli lõikes 3 ei ole sätestatud teisiti, peavad II jaotises sätestatud päritolustaatus saamise tingimused olema Euroopa Majanduspiirkonnas täidetud katkestusteta.

2. Kui artiklis 3 ei ole sätestatud teisiti, tuleb Euroopa Majanduspiirkonnast mõnda teise riiki eksporditavate päritolustaatusega kaupade tagasitoomisel käsitada neid päritolustaatusega kaupadena, kui tolliasutusele ei saa nõuetekohaselt tõendada, et

a) tagasitoodud kaubad on samad kaubad, mis eksporditi,

ning

b) need ei ole kõnealuses riigis või eksportimise ajal läbinud ühtegi muud toimingut peale nende, mis on vajalikud kaupade seisundi säilitamiseks.

3. Euroopa Majanduspiirkonnast eksporditud ja hiljem sinna reimporditud materjalidega väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda toimunud töö või töötlus ei mõjuta päritolustaatuse saamist vastavalt II jaotises sätestatud tingimustele, kui

a) kõnealused materjalid on täielikult saadud Euroopa Majanduspiirkonnas või nendega enne eksportimist tehtud töö ja töötlemistoimingud on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikumad;

ning

b) tolliasutusele suudetakse nõuetekohaselt tõendada, et

i) reimporditud kaup on saadud eksporditud materjalidega tehtud töö või töötlemise teel

ning

ii) käesoleva artikli kohaldamisel väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda tekkinud kogulisandväärtus ei ole üle 10 % selle lõpptoote tehasehinnast, millele päritolustaatust taotletakse.

4. Lõike 3 kohaldamisel ei rakendata II jaotises sätestatud päritolustaatuse saamise tingimusi väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda toimuva töö või töötlemise suhtes. Kui aga lõpptoote päritolustaatuse kindlaksmääramiseks on II lisa loetelus kehtestatud eeskiri, mis näeb ette kõigi kasutatud päritolustaatusega materjalide maksimaalse väärtuse, ei või asjaomase lepinguosalise territooriumil kasutatud päritolustaatusega materjalide koguväärtus koos käesoleva artikli kohaldamisel väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda omandatud kogulisandväärtusega olla suurem ettenähtud protsendimäärast.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamisel tähendab „kogulisandväärtus” kõiki väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda tekkivaid kulusid, sealhulgas seal kasutatud materjalide väärtust.

6. Lõigete 3 ja 4 sätteid ei kohaldata toodete suhtes, mis ei vasta II lisa loetelus sätestatud tingimustele või mida võib pidada piisava töö või töötuse läbinuks ainult juhul, kui kohaldatakse artikli 5 lõikes 2 sätestatud üldisi lubatud piirmäärasid.

7. Lõigete 3 ja 4 sätteid ei kohaldata harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete suhtes.

8. Käesoleva artikliga hõlmatud töö või töötlus, mis toimub väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda, peab toimuma välistöötlemise korra või muu sarnase korra kohaselt.

Artikkel 12

Otsevedu

1. Lepinguga ette nähtud sooduskohtlemist kohaldatakse üksnes käesoleva protokolliga nõuetele vastavate toodete suhtes, mida veetakse otse Euroopa Majanduspiirkonna riikide vahel või muude artiklis 3 nimetatud riikide territooriumide kaudu, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni. Tooteid, mis moodustavad üheainsa kaubasaadetise, võib siiski vedada muude territooriumide kaudu, vajaduse korral neid kõnealustel territooriumidel ümber laadides või ajutiselt ladustades, tingimusel et need jäävad transiidi- või ladustamisriigis tollijärelevalve alla ega läbi muid toiminguid peale maha- või pealelaadimise või muude kauba seisundi säilitamiseks vajalike toimingute.

Päritolustaatusega tooteid võib vedada torujuhtme kaudu ka läbi mõne muu territooriumi peale Euroopa Majanduspiirkonna riikide.

2. Tõenduseks, et lõike 1 tingimused on täidetud, esitatakse importiva lepinguosalise tolliasutusele
 - a) üksainus veodokument, mis hõlmab teekonda eksportivast lepinguosalisest läbi transiidiriigi, või
 - b) transiidiriigi tolliasutuse väljastatud tõend,
 - i) milles on esitatud toodete täpne kirjeldus;
 - ii) milles on märgitud toodete maha- ja uuesti pealelaadimise kuupäevad ning vajaduse korral laevade nimed või muud kasutatud transpordivahendid;ning
 - iii) mis näitab, millistel tingimustel viibisid tooted transiidiriigis, või
- c) nende puudumisel muud tõendavad dokumendid.

Artikkel 13

Näitused

1. Päritolustaatusena toodete suhtes, mis saadetakse näitusele muusse riiki peale artiklis 3 osutatud riikide, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, ning mis pärast näitust müüakse impordiks Euroopa Majanduspiirkonda, kohaldatakse importimisel käesoleva lepingu sätteid, juhul kui tolliasutusele on nõuetekohaselt tõendatud, et
 - a) eksportija on toimetanud need tooted lepinguosalise territooriumilt riiki, kus näitus toimub, ja need seal näitusel välja pannud;
 - b) kõnealune eksportija on tooted müünud või muul viisil võõrandanud teise lepinguosalise territooriumil asuvalle isikule;
 - c) tooted on näituse ajal või vahetult pärast näitust tagasi saadetud samal kujul, nagu need näitusele saadeti;ning
 - d) alates näitusele saatmisest ei ole tooteid kasutatud muuks otstarbeks kui sellel näitusel väljapanekuks.
2. Päritolutõend tuleb välja anda või koostada kooskõlas V jaotise sätetega ja esitada importiva riigi tolliasutusele tavalisel viisil. Sellele märgitakse näituse nimi ja aadress. Vajaduse korral võidakse nõuda lisatõendeid näitusele väljapaneku tingimuste kohta.
 3. Lõiget 1 kohaldatakse kõikide kaubandus-, tööstus-, põllumajandus- või käsitöönäituste, -messide või muude samalaadsete avalike ürituste ja väljapanekute suhtes, mille jooksul kõnealused tooted jäävad tollikontrolli alla, välja arvatud kauplustes või äripindadel korraldatavad eraviisilised üritused, mille eesmärk on välismaiste toodete müük.

IV JAOTIS

TOLLIMAKSUDE TAGASTAMINE JA TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

Artikkel 14

Tollimaksude tagastamise ja tollimaksudest vabastamise keeld

1. Päritolustaatuseta materjalide suhtes, mida on kasutatud selliste Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artiklis 3 nimetatud riigist pärinevate toodete valmistamiseks, mille kohta on välja antud või koostatud päritolutõend vastavalt V jaotise sätetele, ei kohaldata lepinguosalistes riikides mitte mingisugust tollimaksude tagastamist ega tollimaksudest vabastamist.
2. Lõikes 1 sätestatud keeldu kohaldatakse tollimaksude või samaväärse toimega maksude osalise või täieliku tagastamise, vähendamise või nendest vabastamise korra suhtes, mida lepinguosaline kohaldab toodete valmistamiseks kasutatavate materjalide suhtes, kui selline tagasimaksmine, vähendamine või maksudest vabastamine kehtib sõnaselgelt või faktiliselt juhtudel, kui nendest materjalidest valmistatud tooted eksporditakse, kuid mitte juhtudel, kui need on ette nähtud kodumaiseks kasutamiseks.

3. Päritolutõendis märgitud toodete eksportija peab olema valmis igal ajal tolliasutuse nõudmisel esitama kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad, et asjaomaste toodete valmistamisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide eest ei ole tollimaksu tagasi makstud ning et kõik nende materjalide suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega maksud on tegelikult makstud.
4. Lõigete 1–3 sätteid kohaldatakse ka artikli 7 lõikes 2 nimetatud pakendi, artiklis 8 nimetatud tarvikute, varuosade ja tööriistade ning artiklis 9 nimetatud komplekti kuuluvate toodete suhtes, kui need on päritolustaatuseta.
5. Lõigete 1–4 sätteid kohaldatakse ainult selliste materjalide suhtes, mille suhtes lepingut kohaldatakse. Need sätted ei välista lepingu alusel eksporditavate põllumajandustoodete suhtes eksporditoetuste süsteemi kohaldamist.

V JAOTIS

PÄRITOLUTÕEND

Artikkel 15

Üldnõuded

1. Päritolustaatuseta toodete importimisel ühe lepinguosalise territooriumile kohaldatakse lepingu sätteid, kui nende kohta esitatakse üks järgmistest päritolutõenditest:
 - a) liikumissertifikaat EUR.1, mille näidis on esitatud IIIa lisas;
 - b) liikumissertifikaat EUR-MED, mille näidis on esitatud IIIb lisas;
 - c) artikli 21 lõikes 1 osutatud deklaratsioon, mille eksportija esitab kaubaarvel, saatelehel või muus äridokumendis, kus asjaomaseid tooteid on kirjeldatud piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida (edaspidi „päritoludeklaratsioon” või „EUR-MED päritoludeklaratsioon”); päritoludeklaratsioonide tekst on esitatud IVa ja IVb lisas.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 kohaldatakse käesoleva protokolliga tähenduses päritolustaatuseta toodete suhtes artiklis 26 nimetatud juhtudel lepingu sätteid, ilma et oleks vaja esitada lõikes 1 nimetatud päritolutõendeid.

Artikkel 16

Liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED väljaandmise kord

1. Ekspordiriigi tolliasutus annab liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED välja eksportija või tema vastutusel tegutseva volitatud esindaja kirjaliku taotluse alusel.
2. Selleks täidab eksportija või tema volitatud esindaja liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED ja taotluse vormi, mille näidised on esitatud IIIa ja IIIb lisas. Need vormid täidetakse ühes keeltest, milles on koostatud käesolev leping, ning kooskõlas eksporditava riigi seadustega. Kui vormid täidetakse käsitsi, tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes. Toodete kirjeldus tuleb kanda selleks ettenähtud lahtrisse tühje ridu jätmata. Kui lahtrisse jääb tühja ruumi, tuleb kirjelduse viimase rea alla tõmmata rõhtjoon ja tühi ruum läbi kriipsutada.
3. Eksportija, kes taotleb liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED väljaandmist, peab olema valmis igal ajal esitama liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED väljaandnud eksporditava riigi tolliasutuse taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad asjaomaste toodete päritolustaatuset ja kinnitavad, et muud käesoleva protokolliga nõuded on täidetud.
4. Ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist, annab lepinguosalise tolliasutus välja liikumissertifikaadi EUR.1 järgmistel juhtudel:
 - kui asjaomaseid tooteid võib pidada pärinevaks Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artikli 3 lõikes 1 nimetatud riigist, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, ilma artikli 3 lõikes 2 nimetatud riikidest pärit materjalidega kumulatsiooni kohaldamata ning juhul, kui need vastavad muudele käesoleva protokolliga nõuetele,
 - kui asjaomaseid tooteid võib pidada pärinevaks mõnest artikli 3 lõikes 2 nimetatud riigist, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, ilma artiklis 3 nimetatud riikidest pärit materjalidega kumulatsiooni kohaldamata, ning kui need vastavad muudele käesoleva protokolliga nõuetele, tingimusel et päritoluriigis on välja antud liikumissertifikaat EUR-MED või EUR-MED päritoludeklaratsioon.

5. Lepinguosalise tolliasutus annab välja liikumissertifikaadi EUR-MED, kui asjaomaseid tooteid võib pidada pärinevaks Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artiklis 3 nimetatud riigist, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, kui need vastavad käesoleva protokolliga nõuetele ja:

- kui on kohaldatud kumulatsiooni materjalidega, mis pärinevad artikli 3 lõikes 2 nimetatud riikidest, või
- kui tooteid võib kasutada kumulatsiooni kontekstis materjalidena, et valmistada tooteid ekspordiks mõnda artikli 3 lõikes 2 nimetatud riiki, või
- kui tooteid võib reeksportida sihtriigist mõnda artikli 3 lõikes 2 nimetatud riiki.

6. Liikumissertifikaadi EUR-MED lahtrisse 7 tehakse üks järgmistest ingliskeelsetest märgetest:

- kui päritolustaatus on omandatud, kohaldades kumulatsiooni ühest või mitmest artiklis 3 nimetatud riigist pärinevate materjalidega:

„CUMULATION APPLIED WITH” (riigi nimi/riikide nimed)

- kui päritolustaatus on omandatud, kohaldamata kumulatsiooni ühest või mitmest artiklis 3 nimetatud riigist pärinevate materjalidega:

„NO CUMULATION APPLIED”.

7. Liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED välja andnud tolliasutus võtab vajalikud meetmed, et kontrollida toodete päritolustaatus ja muude käesoleva protokolliga nõuete täitmist. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks. Ta teeb ka kindlaks, et lõikes 2 osutatud vormid on nõuetekohaselt täidetud. Eelkõige vaatab ta, kas toodete kirjeldamiseks ettenähtud lahter on täidetud nii, et sinna ei ole võimalik pettuse eesmärgil midagi lisada.

8. Liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED väljaandmise kuupäev märgitakse sertifikaadi lahtrisse 11.

9. Tolliasutus annab liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED eksportijale välja niipea, kui tegelik eksport on toimunud või tagatud.

Artikkel 17

Tagasiulatuvalt välja antud liikumissertifikaadid EUR.1 ja EUR-MED

1. Olenemata artikli 16 lõikest 9 võib liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED erandkorras välja anda pärast asjakohaste toodete eksportimist, kui

- a) seda ei antud ekspordi ajal välja eksimuse, tahtmatu tegevusetuse või muude eriliste asjaolude tõttu,

või

- b) tolliasutusele on tõendatud, et liikumissertifikaat EUR.1 või EUR-MED anti välja, kuid importimisel ei aktsepteeritud seda tehnilistel põhjustel.

2. Artikli 16 lõikest 9 olenemata võib liikumissertifikaadi EUR-MED välja anda pärast seda, kui sellega hõlmatud tooted, millele on eksportimise ajal välja antud liikumissertifikaat EUR.1, on eksporditud, kui tolliasutusele on tõendatud, et artikli 16 lõikes 5 osutatud tingimused on täidetud.

3. Lõigete 1 ja 2 rakendamisel peab eksportija oma taotluses märkima liikumissertifikaadiga EUR.1 või EUR-MED hõlmatud kaupade ekspordikoha ja -kuupäeva ning taotluse põhjused.

4. Tolliasutus võib liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED välja anda tagasiulatuvalt alles siis, kui ta on veendunud, et eksportija taotluses esitatud teave on kooskõlas vastavate dokumentide andmetega.

5. Tagasiulatuvalt väljaantud liikumissertifikaadile EUR.1 või EUR-MED tuleb teha järgmine ingliskeelne märg:

„ISSUED RETROSPECTIVELY”.

Lõiget 2 kohaldades tagasiulatuvalt välja antud liikumissertifikaadile EUR-MED tuleb teha järgmine ingliskeelne märg:

„ISSUED RETROSPECTIVELY (Original EUR.1 no[väljaandmise kuupäev ja koht])”

6. Lõikes 5 osutatud kanne tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED lahtrisse 7.

Artikkel 18

Liikumissertifikaadi EUR.1 ja EUR-MED duplikaadi väljaandmine

1. Liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED varguse, kadumise või hävimise korral võib eksportija taotleda sertifikaadi välja andnud tolliasutuselt duplikaati tema valduses olevate ekspordidokumentide põhjal.
2. Sel viisil välja antud duplikaadil peab olema järgmine ingliskeelne märg:
„DUPLICATE”.
3. Lõikes 2 osutatud kanne tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED duplikaadi lahtrisse 7.
4. Duplikaat, millele peab olema märgitud liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED originaali väljaandmise kuupäev, hakkab kehtima alates nimetatud kuupäevast.

Artikkel 19

Liikumissertifikaadi EUR.1 ja EUR-MED väljaandmine varem väljaantud või koostatud päritolutõendi alusel

Kui päritolustaatuslega tooted suunatakse lepinguosalise tolliasutuse kontrolli alla, võib originaalpäritolutõendi asendada ühe või mitme liikumissertifikaadiga EUR.1 või EUR-MED, et saata kõik tooted või osa neist mujale Euroopa Majanduspiirkonda. Liikumissertifikaatide EUR.1 ja EUR-MED asendussertifikaadi(d) annab välja see tolliasutus, kelle järelevalve alla tooted paigutatakse.

Artikkel 20

Arvestuslik eraldamine

1. Kui ühesuguste ja omavahel asendatavate päritolustaatuslega ja päritolustaatuseta materjalide varude eraldi hoidmisest tekivad märkimisväärsed kulutused või materiaalsed raskused, võib tolliasutus asjaomaste isikute kirjalikul taotlusel kiita heaks niinimetatud arvestusliku eraldamise meetodi (edaspidi „meetod”), mida kasutatakse varude korraldamiseks.
2. See meetod peab tagama, et nende saadud toodete arv, mida võib käsitada päritolustaatuslega toodetena, peab teatava võrdlusperioodi jooksul vastama arvule, mis oleks saadud, kui kaubavarud oleksid füüsiliselt eraldatud.
3. Tolliasutus võib lõikes 1 osutatud loa andmiseks esitada tingimusi, mida ta peab vajalikuks.
4. Meetodit rakendatakse ja selle rakendamine registreeritakse selles riigis kohaldatavate üldiste raamatupidamisühimõtete alusel, kus toode on valmistatud.
5. Isik, kellele võimaldatakse sellise meetodi kasutamist, võib olenevalt asjaoludest koostada või taotleda päritolutõendit toodete kogusele, mida võib käsitada päritolustaatuslega toodetena. Tolliasutuse taotlusel deklareerib kõnealune isik, kuidas neid koguseid on hallatud.
6. Tolliasutus kontrollib loa kasutamist ja võib selle ära võtta, kui isik kasutab luba vääriti või ei täida mõnda muud käesolevas protokollis sätestatud tingimust.

Artikkel 21

Päritoludeklaratsiooni ja EUR-MED päritoludeklaratsiooni koostamise tingimused

1. Artikli 15 lõike 1 punktis c nimetatud päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooni võib koostada
 - a) artiklis 22 määratletud heakskiidetud eksportija
ja
 - b) iga eksportija iga kaubasaadetise kohta, mis koosneb ühest või mitmest päritolustaatusena tooteid sisaldavast pakendist, mille koguväärtus ei ületa 6 000 eurot.
2. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võib päritoludeklaratsiooni koostada järgmistel juhtudel:
 - kui asjaomaseid tooteid võib pidada pärinevaks Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artikli 3 lõikes 1 nimetatud riigist, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, ilma artikli 3 lõikes 2 nimetatud riikidest pärit materjalidega kumulatsiooni kohaldamata ning kui need vastavad muudele käesoleva protokoll nõuetele,
 - kui asjaomaseid tooteid võib pidada pärinevaks mõnest artikli 3 lõikes 2 nimetatud riigist, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, ilma artiklis 3 nimetatud riikidest pärit materjalidega kumulatsiooni kohaldamata, ning kui need vastavad muudele käesoleva protokoll nõuetele, tingimusel et päritoluriigis on välja antud liikumissertifikaat EUR-MED või EUR-MED päritoludeklaratsioon.
3. EUR-MED päritoludeklaratsiooni võib koostada, kui asjaomaseid tooteid võib pidada pärinevaks Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artiklis 3 nimetatud riigist, mille puhul kohaldatakse kumulatsiooni, ja kui need vastavad käesoleva protokoll nõuetele ning kui
 - on kohaldatud kumulatsiooni materjalidega, mis pärinevad artikli 3 lõikes 2 nimetatud riikidest, või
 - tooteid võib kasutada kumulatsiooni kontekstis materjalidena, et valmistada tooteid eksportimiseks mõnda artikli 3 lõikes 2 nimetatud riikija
 - tooteid võib reeksportida sihtriigist mõnda artikli 3 lõikes 2 nimetatud riiki.
4. EUR-MED päritoludeklaratsiooni tehakse üks järgmistest ingliskeelsetest märgetest:
 - kui päritolustaatus on omandatud, kohaldatakse kumulatsiooni ühest või mitmest artiklis 3 nimetatud riigist pärinevate materjalidega:
„CUMULATION APPLIED WITH” (riigi nimi/riikide nimed)
 - kui päritolustaatus on omandatud, kohaldatakse kumulatsiooni ühest või mitmest artiklis 3 nimetatud riigist pärinevate materjalidega:
„NO CUMULATION APPLIED”.
5. Eksportija, kes koostab päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooni, peab olema valmis igal ajal esitada eksportiva riigi tolliasutuse taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad asjaomaste toodete päritolustaatus ja muude käesoleva protokoll nõuete täitmist.
6. Eksportija koostab päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooni, trükkides trükimasinal, tembeldades või printides arvele, saatelehele või mõnele muule äridokumendile deklaratsiooni, mille tekst on esitatud IVa või IVb lisas, kasutades üht nimetatud lisas esitatud keeleversiooni kooskõlas eksportiva riigi siseriikliku õigusega. Kui deklaratsioon täidetakse käsitsi, tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes.
7. Päritoludeklaratsioonile ja EUR-MED päritoludeklaratsioonile kirjutab eksportija omakäelise originaalallkirja. Heakskiidetud eksportijalt artikli 22 tähenduses ei nõuta siiski sellistele deklaratsioonidele allakirjutamist, tingimusel et ta kinnitab eksportiva riigi tolliasutusele kirjalikult, et võtab endale täieliku vastutuse iga päritoludeklaratsiooni eest, mille alusel saab teda identifitseerida, nagu ta oleks sellele käsitsi alla kirjutanud.
8. Eksportija võib koostada päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooni siis, kui sellega hõlmatud tooted eksporditakse, või pärast ekspordimist, tingimusel et see esitatakse importivas riigis hiljemalt kahe aasta jooksul pärast sellega hõlmatud toodete importimist.

*Artikkel 22***Heakskiidetud eksportija**

1. Ekspordiriigi tolliasutus võib anda igale eksportijale (edaspidi „heakskiidetud eksportija”), kes veab sageli käesoleva protokollil alusel kaupu, loa täita ise päritoludeklaratsioonide või EUR-MED päritoludeklaratsioonide, olenemata kõnealuste toodete väärtusest. Eksportija, kes taotleb sellist luba, peab tolliasutusele esitama kõik tagatised, mis on vajalikud toodete päritolustaatuse ja muude käesolevas protokollis ettenähtud nõuete täitmise kontrollimiseks.
2. Tolliasutus võib anda heakskiidetud eksportija staatuse ükskõik millistel tingimustel, mida ta peab asjakohaseks.
3. Tolliasutus annab heakskiidetud eksportijale tolliloo numbri, mis märgitakse päritoludeklaratsioonile või EUR-MED päritoludeklaratsioonile.
4. Tolliasutus kontrollib, kuidas heakskiidetud eksportija kõnealust luba kasutab.
5. Tolliasutus võib loa igal ajal tühistada. Ta peab tegema seda juhul, kui heakskiidetud eksportija ei esita enam lõikes 1 nimetatud tagatist, ei täida lõikes 2 nimetatud tingimusi või kasutab luba muul viisil vääriti.

*Artikkel 23***Päritolutõendi kehtivus**

1. Päritolutõend kehtib neli kuud alates selle väljaandmisest eksportivas riigis ning see tuleb nimetatud aja jooksul esitada importiva riigi tolliasutusele.
2. Päritolutõendeid, mis esitatakse impordiriigi tolliasutusele pärast lõikes 1 sätestatud esitamistähtaaja möödumist, võib sooduskohtlemise kohaldamiseks aktsepteerida, kui need dokumendid jäid tähtaja jooksul esitamata erandlike asjaolude tõttu.
3. Kui esitamisega jäädakse hiljaks muudel põhjustel, võib importiva riigi tolliasutus päritolutõendeid aktsepteerida juhul, kui tooted on neile esitatud enne kõnealuse tähtaja möödumist.

*Artikkel 24***Päritolutõendi esitamine**

Päritolutõend esitatakse importiva riigi tolliasutusele selles riigis kohaldatavas korras. Nimetatud tolliasutus võib nõuda päritolutõendi tõlget ja samuti võib ta nõuda, et koos impordideklaratsiooniga esitatakse ka importija kinnitus selle kohta, et tooted vastavad käesoleva lepingu rakendamiseks ettenähtud tingimustele.

*Artikkel 25***Importimine osasaadetistena**

Kui importija taotlusel ja importiva riigi tolliasutuse poolt ettenähtud tingimustel imporditakse harmoneeritud süsteemi XVI ja XVII jaotise või rubriikide 7308 ja 9406 alla kuuluvaid harmoneeritud süsteemi 2. tõlgendamisreegli punkti a tähenduses lahtivõetud või kokkupanemata tooteid eraldi saadetistena, esitatakse tolliasutusele selle toote kohta üksainus päritolutõend esimese kaubasaadetise importimisel.

*Artikkel 26***Päritolutõendi esitamisest vabastamine**

1. Tooteid, mida üks eraisik saadab teisele eraisikule väikepakendis või mis kuuluvad reisija isikliku pagasi hulka, käsitatakse päritolustaatusega toodetena ning päritolutõendit ei ole vaja esitada, kui nimetatud toodete import ei ole kaubanduslikku laadi ning on deklareeritud käesoleva protokollis nõuete kohaselt ja kui ei teki kahtlust nimetatud deklaratsiooni õigsuses. Kui tooted saadetakse posti teel, võib selle deklaratsiooni esitada tollideklaratsioonil CN22/CN23 või sellele dokumendile lisatud paberilehel.
2. Juhuimporti, mis koosneb eranditult toodetest, mis on ette nähtud vastuvõtjate või reisijate või nende pereliikmete isiklikuks kasutamiseks, ei käsitata kaubandusliku impordina, kui toodete laadi ja koguse põhjal on ilmne, et neid ei impordita kaubanduslikel eesmärkidel.
3. Lisaks sellele ei tohi väikepakendite puhul selliste toodete koguväärtus ületada 500 eurot ja reisijate isikliku pagasi hulka kuuluvate toodete puhul 1 200 eurot.

*Artikkel 27***Tarnija deklaratsioonid**

1. Kui üks lepinguosaline väljastab liikumissertifikaadi EUR.1 või koostab päritoludeklaratsiooni päritolustaatusega toodete kohta, mille valmistamisel on kasutatud teiste lepinguosaliste territooriumilt pärit kaupu, mis on läbinud töö või töötamise Euroopa Majanduspiirkonnas, kuid ei ole sooduspäritolustaatust saanud, võetakse arvesse käesoleva artikli kohaselt nende kaupade kohta tehtud tarnija deklaratsioone.

2. Lõikes 1 nimetatud tarnija deklaratsiooni käsitatakse tõendina selle kohta, et asjaomased tooted on läbinud Euroopa Majanduspiirkonnas töö või töötamise, selleks et kindlaks määrata, kas tooteid, mille valmistamisel nimetatud kaupu kasutati, võib lugeda Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevateks ja käesoleva protokolliga nõuetele vastavateks toodeteks.

3. Välja arvatud lõikega 4 ettenähtud juhud, esitab tarnija iga kaubasaadetise kohta eraldi tarnija deklaratsiooni V lisas sätestatud vormis paberilehel, mis on lisatud kaubaarvele, saatelehele või mõnele muule äridokumendile, milles kõnealuseid kaupu on kirjeldatud piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida.

4. Kui tarnija tarnib konkreetsele kliendile regulaarselt kaupu, mille suhtes Euroopa Majanduspiirkonnas toimunud töö või töötus jääb eeldatavalt pikaks ajaks muutumatuks, võib ta mitme kaubasaadetise kohta esitada ühe deklaratsiooni (edaspidi „pikaajaline tarnija deklaratsioon“).

Pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg on tavaliselt kuni üks aasta alates deklaratsiooni koostamise kuupäevast. Selle riigi tolliasutus, kus deklaratsioon on koostatud, kehtestab tingimused, mille kohaselt võib rakendada pikemaajalisi ajavahemikke.

Pikaajalise tarnija deklaratsiooni koostab tarnija VI lisas sätestatud vormis ja kirjeldab selles asjaomaseid kaupu piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida. Deklaratsioon esitatakse kõnealusele kliendile enne talle esimese deklaratsioonis käsitletud kaubasaadetise lähetamist või koos esimese saadetisega.

Tarnija teatab kliendile viivitamata, kui pikaajaline tarnija deklaratsioon tarnitavate kaupade suhtes enam ei kehti.

5. Lõikes 3 ja 4 nimetatud tarnija deklaratsioon trükitakse ühes keeltes, milles leping on koostatud, kooskõlas selle maa riigisisese õigusega, kus deklaratsioon koostatakse, ning see peab kandma tarnija omakäelist originaalalkirja. Deklaratsiooni võib kirjutada ka käsitsi; sellisel juhul tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes.

6. Deklaratsiooni koostav tarnija peab olema valmis igal ajal esitama selle riigi tolliasutuse taotlusel, kus deklaratsioon on koostatud, kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad, et nimetatud deklaratsioonis esitatud andmed on õiged.

*Artikkel 28***Tõendavad dokumendid**

Artikli 16 lõikes 3, artikli 21 lõikes 5 ja artikli 27 lõikes 6 osutatud dokumendid, millega tõendatakse, et liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED või päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooniga hõlmatud tooteid võib pidada Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artiklis 3 nimetatud riigist pärit toodeteks ning et need vastavad muudele käesoleva protokolliga tingimustele ning et tarnija deklaratsioonis esitatud teave on õige, võivad olla muu hulgas järgmised:

- a) otsesed tõendid eksportija või tarnija poolt kõnealuste kaupade saamiseks tehtud toimingute kohta, mis sisalduvad näiteks tema raamatupidamisdokumentides või asutusesiseses raamatupidamises;
- b) dokumendid, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatust ja mis on välja antud või koostatud lepinguosalise territooriumil, kus neid dokumente kasutatakse siseriikliku õiguse kohaselt;
- c) dokumendid, mis tõendavad, et materjalid on läbinud Euroopa Majanduspiirkonnas töö või töötamise, ja mis on välja antud või koostatud lepinguosalise territooriumil, kus neid dokumente kasutatakse siseriikliku õiguse kohaselt;
- d) liikumissertifikaadid EUR.1 või EUR-MED või päritoludeklaratsioonid või EUR-MED päritoludeklaratsioonid, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatust ning mis on välja antud või koostatud lepinguosalise territooriumil käesoleva protokolliga kohaselt või mõnes muus artiklis 3 nimetatud riigis käesolevas protokollis esitatud reeglitega identsete päritolureeglite kohaselt;

- e) tarnija deklaratsioonid, mis tõendavad, et kasutatud materjalid on läbinud töö või töötuluse Euroopa Majanduspiirkonnas, ja mille on koostanud lepinguosalisel kooskõlas käesoleva protokolliga;
- f) piisavad tõendid artikli 11 kohaselt väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda toimunud töö või töötuluse kohta, mis tõendavad, et kõnealuse artikli nõuded on täidetud.

Artikkel 29

Päritolutõendite, tarnija deklaratsioonide ja tõendavate dokumentide säilitamine

1. Liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED väljaandmist taotlev eksportija säilitab artikli 16 lõikes 3 kirjeldatud dokumente vähemalt kolm aastat.
2. Päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooni koostanud eksportija säilitab selle päritoludeklaratsiooni koopiat ja artikli 21 lõikes 5 kirjeldatud dokumente vähemalt kolm aastat.
3. Tarnija, kes koostab tarnija deklaratsiooni, säilitab selle tarnija deklaratsiooni koopiat ja arve, saatelehe või muu äridokumentide koopiat, millele tarnija deklaratsioon oli lisatud, ning artikli 27 lõikes 6 kirjeldatud dokumente vähemalt kolm aastat.

Tarnija, kes koostab pikaajalise tarnija deklaratsiooni, säilitab selle deklaratsiooni, kõikide arvete, saatelehtede või selles deklaratsioonis nimetatud kaupu käsitlevate ja kliendile saadetud muude äridokumentide koopiaid ja artikli 27 lõikes 6 nimetatud dokumente vähemalt kolm aastat. See tähtaeg algab päeval, mil pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg lõpeb.
4. Ekspordiriigi tolliasutus, kes annab välja liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED, säilitab artikli 16 lõikes 2 osutatud taotlust vähemalt kolm aastat.
5. Impordiriigi tolliasutus säilitab talle esitatud liikumissertifikaate EUR.1 ja EUR-MED ning päritoludeklaratsioone ja EUR-MED päritoludeklaratsioone vähemalt kolm aastat.

Artikkel 30

Lahknevused ja vormistusvead

1. Kui päritolutõendil ja dokumentides, mis esitatakse tollile toodete impordiga seotud formaalsuste täitmiseks, avastatakse väikesi erinevusi andmetes, ei muuda see asjaolu päritolutõendit iseenesest tühiseks, kui nõuetekohaselt tõendatakse, et see dokument vastab esitatud toodetele.
2. Päritolutõendit ei lükata tagasi ilmsete vormistusvigade, näiteks trükkivigade tõttu, kui need vead ei sea kahtluse alla selles dokumendis esitatud andmete õigsust.

Artikkel 31

Eurodes väljendatud summad

1. Juhuks kui toodete kohta esitatakse arve muus vääringus kui euro, kinnitavad asjaomased riigid artikli 21 lõike 1 punkti b ja artikli 26 lõike 3 sätete kohaldamiseks igal aastal eurodes väljendatud summadega samaväärsed summad Euroopa Liidu liikmesriikide ning artiklis 3 nimetatud riikide omavääringus.
2. Kaubasaadetise suhtes kohaldatakse artikli 21 lõike 1 punkti b või artikli 26 lõike 3 sätteid selle vääringu põhjal, milles arve on koostatud, vastavalt asjaomase riigi poolt fikseeritud summadele.
3. Omavääringus kasutatavad summad on võrdväärsed eurodes väljendatud summadega iga aasta oktoobri esimese tööpäeva kursi alusel. Summad teatatakse Euroopa Komisjonile 15. oktoobriks ja neid hakatakse kohaldama alates järgmise aasta 1. jaanuarist. Euroopa Komisjon teatab vastavad summad kõikidele asjaomastele riikidele.
4. Riik võib eurodes väljendatud summa omavääringusse konverteerimise tulemusena saadud summa ümardada suuremaks või väiksemaks. Ümardatud summa ei tohi konverteerimise tulemusena saadud summast erineda rohkem kui 5 % võrra. Riik võib eurodes väljendatud summa väärtuse omavääringus muutmata jätta, kui lõikes 3 sätestatud igaaastase korrigeerimise ajal saadakse selle summa konverteerimise tulemusena enne ümardamist summa, mis on omavääringus väljendatud summast vähem kui 15 % suurem. Omavääringus väljendatud summa võib jätta muutmata, kui see summa konverteerimise tulemusena väheneks.

5. EMP ühiskomitee vaatab lepinguosaliste taotlusel eurodes väljendatud summad üle. Kõnealusel üle vaatamisel kaalub EMP ühiskomitee, kas asjaomaseid piiranguid on soovitatav reaalväärtuses säilitada. Selleks võib ta otsustada muuta eurodes väljendatud summasid.

VI JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ KORD

Artikkel 32

Halduskoostöö

1. Lepinguosaliste tolliasutused annavad üksteisele Euroopa Komisjoni kaudu templijäljendid, mida kasutatakse nende tolliasutustes liikumissertifikaatide EUR.1 ja EUR-MED väljaandmisel, ja nende tolliasutuste aadressid, kes vastutavad kõnealuste sertifikaatide, päritoludeklaratsioonide, EUR-MED päritoludeklaratsioonide ja tarnija deklaratsioonide kontrollimise eest.

2. Selleks, et tagada käesoleva protokolliga nõuetekohane kohaldamine, abistavad lepinguosalisel üksteist oma pädevate tolliasutuste kaudu liikumissertifikaatide EUR.1 ja EUR-MED, päritoludeklaratsioonide ja EUR-MED päritoludeklaratsioonide ning tarnija deklaratsioonide ehtsuse ja nendes dokumentides esitatud teabe õigsuse kontrollimisel.

Artikkel 33

Päritolutõendite kontrollimine

1. Järelekontrolli päritolutõendite üle tehakse pisteliselt või juhul, kui importiva riigi tolliasutusel tekib põhjendatud kahtlus nende dokumentide ehtsuses, asjaomaste toodete päritolustaatuses või muude käesoleva protokolliga nõuete täitmises.

2. Lõike 1 kohaldamisel tagastab impordiriigi tolliasutus ekspordiriigi tolliasutusele liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED, arve, kui see on esitatud, ja päritoludeklaratsiooni või EUR-MED päritoludeklaratsiooni või nende dokumentide koopiaid ning esitab vajaduse korral kontrollitaotluse põhjused. Kõik saadud dokumendid ja teave, mille põhjal võib oletada, et päritolutõendis esitatud andmed on ebaõiged, saadetakse kontrollitaotluse tõendamiseks.

3. Kontrolli teeb ekspordiriigi tolliasutus. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kui impordiriigi tolliasutus otsustab kuni kontrollitulemuste saamiseni asjaomaste toodete sooduskohtlemise peatada, pakub ta importijale võimalust, et tooted vabastatakse, kui eelnevalt on kasutusele võetud kõik vajalikud ettevaatusmeetmed.

5. Kontrolli tulemustest teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Tulemustest peab selgesti ilmnenema, kas dokumendid on ehtsad ning kas asjaomaseid tooteid võib pidada Euroopa Majanduspiirkonnast või mõnest artiklis 3 nimetatud riigist pärinevateks toodeteks ja kas need vastavad muudele käesoleva protokolliga nõuetele.

6. Kui põhjendatud kahtluse korral ei saada vastust kümne kuu jooksul kontrollitaotluse esitamise kuupäevast arvates või kui vastus ei sisalda piisavalt teavet, et otsustada, kas kõnealusel dokument on ehtne, või määrata kindlaks toodete tegelikku päritolu, keeldub kontrolli taotlenud tolliasutus soodustuste andmisest, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

Artikkel 34

Tarnija deklaratsioonide kontrollimine

1. Järelekontrolli tarnija deklaratsioonide või pikaajaliste tarnija deklaratsioonide üle tehakse pisteliselt või juhul, kui selle riigi tolliasutusel, kus deklaratsiooni põhjal on välja antud liikumissertifikaat EUR.1 või EUR-MED või koostatud päritoludeklaratsioon või päritoludeklaratsioon EUR-MED, on tekkinud põhjendatud kahtlus dokumendi ehtsuses või seal esitatud andmete õigsuses.

2. Lõike 1 sätete kohaldamisel tagastab lõikes 1 nimetatud riigi tolliasutus tarnija deklaratsiooni ja arve(d), saatelehe(d) või muud äridokumendid, mis käsitlevad deklaratsioonis märgitud kaupu, selle deklaratsiooni koostanud riigi tolliasutusele, vajaduse korral kontrollitaotluse sisu ja vormi põhjendades.

Järelkontrolli taotluse toetuseks edastatakse kõik saadud dokumendid ja kogu teave, millest võib järeldada, et tarnija deklaratsioonis esitatud andmed on ebaõiged.

3. Kontrollimise korraldab selle riigi tolliasutus, kus tarnija deklaratsioon on koostatud. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida tarnija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kontrolli tulemused teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Tulemustest peab selgesti ilmnenema, kas tarnija deklaratsioonis esitatud teave on õige, ja need peavad võimaldama otsustada, kas ja millisel määral saab seda deklaratsiooni arvestada liikumissertifikaatide EUR.1 või EUR-MED väljaandmisel või päritoludeklaratsioonide või EUR-MED päritoludeklaratsioonide koostamisel.

Artikkel 35

Vaidluste lahendamine

Kui artiklites 33 ja 34 sätestatud kontrollimenetluse osas tekivad vaidlused, mida kontrolli taotlenud tolliasutus ja kontrolli tegemise eest vastutav tolliasutus ei suuda omavahel lahendada, või kui tekib käesoleva protokolliga tõlgendamisega seotud küsimusi, esitatakse need EMP ühiskomiteele.

Importija ja importiva lepinguosalise tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati selle lepinguosalise õigusaktide kohaselt.

Artikkel 36

Karistused

Karistus määratakse igale isikule, kes koostab või laseb koostada toodete sooduskohtlemise saamiseks valeandmeid sisaldava dokumendi.

Artikkel 37

Vabatsoonid

1. Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et päritolutõendi alusel kaubastatavaid tooteid, mida transportimise ajal hoitakse nende territooriumil asuvas vabatsoonis, ei vahetata muude kaupade vastu ega tehta nendega muid toiminguid kui need, mis on ette nähtud toodete rikkemise vältimiseks.

2. Kui Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevaid tooteid imporditakse vabatsooni päritolutõendi alusel ja need läbivad seal töö või töötlust, annavad asjaomased asutused erandina lõikest 1 eksportija taotlusel välja uue liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED, kui läbitud töö või töötlus on kooskõlas käesoleva protokolliga.

VII JAOTIS

CEUTA JA MELILLA

Artikkel 38

Protokollide kohaldamine

1. Käesolevas protokollis kasutatud mõiste „Euroopa Majanduspiirkond” ei hõlma Ceutat ja Melillat. Mõiste „Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevad tooted” ei hõlma Ceutast ja Melillast pärinevaid tooteid.

2. Ceutast ja Melillast pärinevaid tooteid käsitleva protokolliga nr 49 kohaldamisel kohaldatakse käesolevat protokolliga vastavalt artiklis 39 sätestatud eritingimustele *mutatis mutandis*.

*Artikkel 39***Eritingimused**

1. Kui järgmisi tooteid on veetud otseveona artikli 12 sätete kohaselt, loetakse
 - 1) Ceutast ja Melillast pärit toodeteks
 - a) täielikult Ceutas ja Melillas saadud tooteid;
 - b) Ceutas ja Melillas saadud tooteid, mille valmistamisel on kasutatud muid kui punktis a osutatud tooteid, tingimusel et
 - i) nimetatud tooted on läbinud piisava töö või töötluste käesoleva protokolliga artikli 5 tähenduses või
 - ii) nimetatud tooted pärinevad Euroopa Majanduspiirkonnast, tingimusel et need on läbinud töö või töötluste, mis on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum;
 - 2) Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevateks toodeteks
 - a) täielikult Euroopa Majanduspiirkonnas saadud tooteid;
 - b) Euroopa Majanduspiirkonnas saadud tooteid, mille valmistamisel on kasutatud muid kui punktis a osutatud tooteid, tingimusel et:
 - i) nimetatud tooted on läbinud piisava töö või töötluste käesoleva protokolliga artikli 5 tähenduses või
 - ii) nimetatud tooted pärinevad Ceutast ja Melillast või Euroopa Majanduspiirkonnast, tingimusel et nad on läbinud töö või töötluste, mis on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum.
2. Ceutat ja Melillat käsitletakse ühtse territooriumina.
3. Eksportija või tema volitatud esindaja kirjutab „EMP” ja „Ceuta ja Melilla” liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED lahtrisse 2 või päritoludeklaratsioonile või EUR-MED päritoludeklaratsioonile. Ceutast ja Melillast pärinevate toodete puhul märgitakse lisaks sellele liikumissertifikaadi EUR.1 või EUR-MED lahtrisse 4 või päritoludeklaratsioonile või EUR-MED päritoludeklaratsioonile nende päritolustaatus.
4. Hispaania tolliasutused vastutavad käesoleva protokolliga kohaldamise eest Ceutas ja Melillas.

I LISA

Sissejuhatavad märkused II lisa loetelu kohta

Vt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite I lisa.

Mis tahes viidet „käesolevale liitele” Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite I lisa märkuses 1 ja punktis 3.1 tuleks lugeda viitena „käesolevale protokollile”.

II LISA

Loetelu päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest ja töötlemistoimingutest, mis annavad tootele päritolustaatus

Vt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite II lisa.

*IIIA LISA***Liikumissertifikaadi EUR.1 näidised ja liikumissertifikaadi EUR.1 taotlemine**

Vt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite IIIa lisa.

*IIIB LISA***Liikumissertifikaadi EUR-MED näidised ja liikumissertifikaadi EUR-MED taotlemine**

Vt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite IIIb lisa.

*IVA LISA***Päritoludeklaratsiooni tekst**

Vt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite IVa lisa.

*IVB LISA***EUR-MED päritoludeklaratsiooni tekst**

Vt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liite IVb lisa.

V LISA

Tarnija deklaratsiooni näidis

Tarnija deklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

TARNIJA DEKLARATSIOON

kaupade kohta, mis on läbinud töö või töötuse Euroopa Majanduspiirkonnas, kuid ei ole saanud sooduspäritolustaatus

Mina, allakirjutanu, käesoleva dokumendiga hõlmatud kaupade tarnija, kinnitan, et:

1. Dokumendis loetletud, Euroopa Majanduspiirkonnas toodetud kaupade valmistamiseks on kasutatud järgmisi väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi pärit materjale:

Tarnitud kaupade kirjeldus ⁽¹⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide kirjeldus	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide rubriik ⁽²⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus ⁽²⁾ ⁽³⁾
.....
.....
.....
Kokku		

2. Kõik teised Euroopa Majanduspiirkonnas nende kaupade valmistamiseks kasutatud materjalid pärinevad Euroopa Majanduspiirkonnast.
3. Järgmised kaubad on läbinud töö või töötuse väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi vastavalt käesoleva lepingu protokollile nr 4 artiklile 11 ja on seal saanud järgmise kogulisandväärtuse:

Tarnitud kaupade kirjeldus	Väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi saadud kogulisandväärtus ⁽⁴⁾
.....
.....
.....
(Kuupäev ja koht)	
.....
.....

(Tarnija aadress ja allkiri;
lisaks sellele tuleb selgelt märkida ka deklaratsioonile
allakirjutaja nimi)

⁽¹⁾ Kui arve, saateleht või muu dokument, millele käesolev deklaratsioon on lisatud, käsitleb mitut liiki kaupa või kaupu, mis ei sisalda päritolustaatuseta materjale samas mahus, peab tarnija neid selgelt eristama.

Näide:

Dokument hõlmab erinevaid rubriiki 8501 kuuluvaid elektrimootoreid, mida kasutatakse rubriiki 8450 kuuluvate pesumasinate valmistamisel. Mootorite valmistamisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide liik ja väärtus võivad mudeliti erineda. Seetõttu tuleb mudelid loetleda eraldi esimeses tulpas ja teistes tulpades esitada andmed iga mudeli kohta, et pesumasinate tootja saaks sõltuvalt kasutatud mootori mudelist õigesti hinnata iga oma kauba päritolustaatus.

(²) Nendes tulpades nõutud andmed tuleb esitada üksnes vajaduse korral.

Näited:

Reegel ex grupi rõivaste kohta lubab kasutada päritolustaatuseta lõnga. Seega, kui Prantsusmaa rõivatootja kasutab Norrast imporditud kangast, mis oli seal kootud päritolustaatuseta lõngast, piisab sellest, kui Euroopa Liidu tarnija kirjeldab kasutatud päritolustaatuseta materjali oma deklaratsioonis kui lõnga, ning selle lõnga rubriigi ja väärtuse märkimine pole vajalik.

Tootja, kes valmistab rubriiki 7217 kuuluvat raudtraati päritolustaatuseta raudlattidest, peab teise tulpa märkima „raudlatid”. Kui seda traati kasutatakse masinate valmistamiseks, mille suhtes on päritolureeglitega kindlaks määratud päritolustaatuseta materjalide väärtuse piirmäär, tuleb kolmandasse tulpa märkida päritolustaatuseta lattide väärtus.

(³) „Materjalide väärtus” – kasutatud päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus impordihetkel või kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik tuvastada, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest on makstud Euroopa Majanduspiirkonnas. Igat liiki päritolustaatuseta materjali puhul, mida on kasutatud, märkida täpne väärtus esimeses tulpas näidatud kauba ühiku kohta.

(⁴) „Kogulisandväärtus” – kõik väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi akumulunud kulud, kaasa arvatud kõigi seal lisatud materjalide väärtus. Esimeses tulpas näidatud kauba ühiku kohta tuleb märkida täpne kogulisandväärtus, mis on saadud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi.

VI LISA

Pikaajalise tarnija deklaratsiooni näidis

Pikaajaline tarnija deklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

PIKAAJALISE TARNIJA DEKLARATSIOON

kaupade kohta, mis on läbinud töö või töötuse Euroopa Majanduspiirkonnas, kuid ei ole saanud sooduspäritolustaatus

Mina, allakirjutanu, käesoleva dokumendiga hõlmatud ning regulaarselt
⁽¹⁾ saadetavate kaupade tarnija, kinnitan, et:

1. Dokumendis loetletud, Euroopa Majanduspiirkonnas toodetud kaupade valmistamiseks on kasutatud järgmisi väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi pärit materjale:

Tarnitud kaupade kirjeldus ⁽²⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide kirjeldus	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide rubriik ⁽³⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
.....
.....
.....
Kokku		

2. Kõik teised Euroopa Majanduspiirkonnas nende kaupade valmistamiseks kasutatud materjalid pärinevad Euroopa Majanduspiirkonnast.
3. Järgmised kaubad on läbinud töö või töötuse väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi vastavalt käesoleva lepingu protokollile nr 4 artiklile 11 ja on seal saanud järgmise kogulisandväärtuse:

Tarnitud kaupade kirjeldus	Väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi saadud kogulisandväärtus ⁽⁵⁾
.....
.....
.....
.....

Käesolev deklaratsioon kehtib nimetatud toodete kõikide edaspidiste saatetiste kohta

kust

kuhu ⁽⁶⁾

Kohustun ⁽¹⁾ deklaratsiooni kehtivuse lõppemisest viivitamata teavitama.

.....
(Kuupäev ja koht)

.....
.....
.....
(Tarnija aadress ja allkiri; lisaks sellele tuleb selgelt märkida ka deklaratsioonile allkirjutaja nimi)

⁽¹⁾ Kliendi nimi ja aadress.

⁽²⁾ Kui arve, saateleht või muu dokument, millele käesolev deklaratsioon on lisatud, käsitleb mitut liiki kaupa või kaupu, mis ei sisalda päritolustaatuseta materjale samas mahus, peab tarnija neid selgelt eristama.

Näide:

Dokument hõlmab erinevaid rubriiki 8501 kuuluvaid elektrimootoreid, mida kasutatakse rubriiki 8450 kuuluvate pesumasinate valmistamisel. Mootorite valmistamisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide liik ja väärtus võivad mudeliti erineda. Seetõttu tuleb mudelid loetleda eraldi esimeses tulbas ja teistes tulpades esitada andmed iga mudeli kohta, et pesumasinate tootja saaks sõltuvalt kasutatud mootori mudelist õigesti hinnata iga oma kauba päritolustaatus.

⁽³⁾ Nendes tulpades nõutud andmed tuleb esitada üksnes vajaduse korral.

Näited:

Reegel ex grupi 62 rõivaste kohta lubab kasutada päritolustaatuseta lõnga. Seega kui Prantsusmaa rõivatootja kasutab Norrast imporditud kangast, mis on seal kootud päritolustaatuseta lõngast, piisab sellest, kui Euroopa Liidu tarnija kirjeldab kasutatud päritolustaatuseta materjali oma deklaratsioonis kui lõnga, ning selle lõnga rubriigi ja väärtuse märkimine pole vajalik.

Tootja, kes valmistab rubriiki 7217 kuuluvat raudtraati päritolustaatuseta raudlattidest, peab teise tulpa märkima „raudlatid”. Kui seda traati kasutatakse selliste masinate valmistamiseks, mille suhtes on päritolureeglitega kindlaks määratud päritolustaatuseta materjalide väärtuse piirmäär, tuleb kolmandasse tulpa märkida päritolustaatuseta lattide väärtus.

⁽⁴⁾ „Materjalide väärtus” – kasutatud päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal või kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest on makstud Euroopa Majanduspiirkonnas. Igat liiki päritolustaatuseta materjali puhul, mida on kasutatud, märkida täpne väärtus esimeses tulbas näidatud kauba ühiku kohta.

⁽⁵⁾ „Kogulisandväärtus” – kõik väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi akumulunud kulud, kaasa arvatud kõigi seal lisatud materjalide väärtus. Esimeses tulbas näidatud kauba ühiku kohta tuleb märkida täpne kogulisandväärtus, mis on saadud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonna territooriumi.

⁽⁶⁾ Märkida kuupäevad. Tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg ei tohiks üldjuhul olla pikem kui 12 kuud vastavalt selle riigi tolliasutuse kehtestatud tingimustele, kus tarnija deklaratsioon koostatakse.

ÜHISDEKLARATSIOON

nende päritolutõendite heakskiitmise kohta, mis on väljastatud protokoll nr 4 artiklis 3 osutatud lepingute raames Euroopa Liidust, Islandilt või Norrast pärit toodete kohta

1. Protokoll nr 4 artiklis 3 osutatud lepingute raames väljastatud päritolutõendid Euroopa Liidu, Islandi või Norra päritolustaatusega toodetele kiidetakse heaks Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud sooduskohtlemise kohaldamiseks.
2. Sellised tooted loetakse EMP päritolustaatusega materjaliks, kui need sisaldavad seal saadud tooteid. Sellised materjalid ei pruugi olla läbinud piisavat tööd või töötlust.
3. Lisaks sellele loetakse need tooted juhul, kui nad on hõlmatud EMP lepinguga, EMP päritolustaatusega tooteks, kui need reeksporditakse teise EMP lepinguosalise territooriumile.

ÜHISDEKLARATSIOON

Andorra Vürstiriigi kohta

1. Island, Liechtenstein ja Norra aktsepteerivad Andorra Vürstiriigist pärinevaid harmoneeritud süsteemi gruppidesse 25–97 kuuluvaid tooteid Euroopa Liidust pärinevate toodetena lepingu tähenduses.
2. Protokoll nr 4 kohaldatakse *mutatis mutandis* eespool nimetatud toodete päritolustaatuse määratlemiseks.

ÜHISDEKLARATSIOON

San Marino Vabariigi kohta

1. Island, Liechtenstein ja Norra aktsepteerivad San Marino Vabariigist pärinevaid tooteid Euroopa Liidust pärinevate toodetena lepingu tähenduses.
2. Protokoll nr 4 kohaldatakse *mutatis mutandis* eespool nimetatud toodete päritolustaatuse määratlemiseks.

ÜHISDEKLARATSIOON

lepinguosalise taganemise kohta Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikust konventsioonist

1. Kui EMP lepingu osaline teatab Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni hoiulevõtjale kirjalikult oma soovist konventsioonist selle artikli 9 kohaselt taganeda, alustab ta lepingu rakendamiseks viivitamata kõigi teiste EMP lepingu osalistega läbirääkimisi päritolureeglite üle.
2. Kuni jõustuvad päritolureeglid, milles lepatakse kokku pärast neid uusi läbirääkimisi, kohaldatakse lepingust taganeva lepinguosalise ja teiste EMP lepingu osaliste vahel *mutatis mutandis* Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni I liites esitatud päritolureegleid ja vajaduse korral konventsiooni II liites esitatud asjakohaseid sätteid, mis kehtisid konventsioonist taganemise hetkel. Konventsioonist taganemise hetkest alates tõlgendatakse konventsiooni I liites esitatud päritolureegleid ja vajaduse korral konventsiooni II liites esitatud asjakohaseid sätteid selliselt, et kahepoolne kumulatsioon oleks võimalik üksnes lepingust taganeva lepinguosalise ja teiste EMP lepinguosaliste vahel.”